

Protokół
z lustracji IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego
w Rzeszowie
przeprowadzonej przez SSO Elżbietę Ura – wizytatora ds.
z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w dniach 2 - 30. 11. 2022r.

Lustracja przeprowadzona została na podstawie planu zadań nadzorczych na 2022 r.
i objęła zagadnienia:

1. Przyczyny zaległości w sprawach pozostających od daty wpływu do sądu powyżej 3 lat w kat. U i P i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie tych zaległości;
2. Ocena przydziału sędziów i asystentów do wydziału – przy uwzględnieniu wpływu spraw;
3. Nadzór nad postępowaniami sądowymi, w których uwzględniono skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (ustawa z 17.06.2004 r.);
4. Terminowość sporządzania opinii przez biegłych sądowych, terminowość przyznawania i wypłaty biegłym wynagrodzenia za sporządzenie opinii pisemnych i ustnych oraz za stawiennictwo na wezwanie sądu, a także tłumaczom za sporządzenie tłumaczeń pisemnych i ustnych oraz za stawiennictwo na wezwanie sądu;
5. Korzystanie przez Sad z postępowania mediacyjnego i skuteczność mediacji;
6. Kontrola spraw zawieszonych;
7. Realizacja zaleceń polustracyjnych – wskazanych w protokole z lustracji przeprowadzonej w 2021 r.

Lustracja objęła okres od 1.01.2022 r. do 30.09.2022 r.

Dodatkowo lustracją objęto sprawę IVPo 260/22 – na polecenie Prezesa SO w Rzeszowie z dnia 18.11.2022r.

1. **Przyczyny zaległości w sprawach ponad 3-letnich i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie tych zaległości, monitorowanie podejmowanych działań**

Na dzień 30 września 2022r. łącznie w Wydziale pozostawało 61 spraw ponad 3-letnich, w tym 10 spraw z rep. „P”, tj.: IVP 554/17, IVP 86/18, IVP 312/18, IVP 424/18, IVP 176/19, IVP 313/19, IVP 57/20, IVP 84/20, IVP 485/21 i IVP.upr 113/22 i 50 spraw z rep. „U”, tj.: IVU 77/14, IVU 223/18, IVU 335/18, IVU 336/18, IVU 347/18, IVU 444/18, IVU 466/18, IVU 484/18, IVU 486/18, IVU 488/18, IVU 503/18, IVU 86/19, IVU 113/19, IVU 150/19, IVU 157/19, IVU 180/19, IVU 185/19, IVU 257/19, IVU 258/19, IVU 259/19, IVU 285/19, IVU 289/19, IVU 290/19, IVU 304/19, IVU 309/19, IVU 322/19, IVU 341/19, IVU 344/19, IVU 356/19, IVU 369/19, IVU 377/19, IVU 400/19, IVU 418/19, IVU 420/19, IVU 428/19, IVU 436/19, IVU 437/19, IVU 442/19, IVU 443/19, IVU 445/19, IVU 452/19, IVU 454/19, IVU 455/19, IVU 461/19, IVU 469/19, IVU 472/19, IVU 473/19, IVU 476/19, IVU 505/19, i IVU 506/19.

Ponadto jedna sprawa z rep. Po pozostaje w Wydziale sprawą ponad 3-letnią, tj. IV Po 21/19.

Spośród tych spraw, 47 spraw pozostawało zawieszonych, w tym 46 spraw na podstawie art. 177 § 1 pkt 1kpc i jedna na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 kpc. Większość spraw zawieszonych to sprawy z rep. U (44 sprawy), które oczekują na prawomocne zakończenie postępowań toczących się w przedmiocie odwołania od decyzji wydanej w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Bez rozstrzygnięcia uprzedniego o podleganiu ubezpieczeniom społecznym (właściwość sądu okręgowego) sprawy o zasiłki chorobowy i macierzyński nie mogą zostać rozstrzygnięte.

Sprawy zawieszono są na bieżąco, okresowo monitorowane pod kątem sprawdzenia, czy nie zachodzą podstawy do ich podjęcia. Z ustalań co do stanu sprawy związkowej sporządzane są zapiski urzędowe.

Po dniu 30.09.2022 r. 9 spraw spośród spraw ponad 3-letnich zostało zakończonych, tj. IVP 312/18, IVP 485/21, IVP.upr 113/22, IVP 313/19, IVP 84/20, IVU 437/19 i IVU 452/19, IVU 684/19, IVU 535/19, a w jednej sprawie- IVU 466/18 został wyznaczony termin rozprawy na dzień 13.12.2022 r.

Sprawy zawieszono są, w zasadzie we wszystkich przypadkach, na bieżąco, okresowo monitorowane pod kątem sprawdzenia, czy nie zachodzą podstawy do ich podjęcia. Z ustalań co do stanu sprawy związkowej sporządzane są zapiski urzędowe.

Przełgnięto losowo wybrane sprawy zawieszono oraz inne, w których postępowanie trwa powyżej 3 lat – z referatu wszystkich sędziów orzekających w okresie objętym lustracją w Wydziale:

- **IVU 684/19** o zasiłek chorobowy – wpływ 10.12.2019r.; zawieszona 28.12.2019 r. na podst. 177§1 pkt 1 kpc do czasu prawomocnego zakończenia sprawy związkowej przez SO. Po zakończeniu postępowania przed sądem apelacyjnym (wobec wniesienia apelacji od wyroku SO) sprawa została podjęta postanowieniem z 9.11.22r. Zostały podjęte czynności związane z dołączeniem akt SO i w dniu 23.11.22 r. został wydany wyrok oddalający;
- **IV P 313/19** o zadośćuczynienie w związku z mobbingiem – wpływ 2.09.2019. Bezwzględnie wydane zostało zarządzenie o doręczeniu odpisu pozwu stronie pozwanej. W dniu 10.10.2019 r. strona pozwana przedłożyła odpowiedź na pozew i akta osobowe powoda. W okresie od 16.10.2019 r. do 20.04.20 r. toczyły się postępowania incydentalne o wyłączenie sędziów od rozpoznania sprawy lub rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziów (wnioski o wyłączenie składali sędziowie oraz co do prowadzącego sędzięgo referenta strona pozwana). W dniu 18.06.2020r. wydane zostało postanowienie o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków na piśmie (15 świadków) i strony zostały wezwane o pytania dla świadków. Wobec złożenia zażalenia przez stronę pozwaną na niewyłączenie prowadzącej sprawę sędzi, toczyło się postępowanie zażaleniowe i kolejno znowu sędziowie SR składali oświadczenia o wyłączenie ich z rozpoznawania sprawy, rozpoznawania zażalenia i wniosków o wyłączenie. Postępowania te zakończyły się dopiero wydaniem postanowienia 25.02.2022r. oddaleniem zażalenia. Po tym terminie s. referent podjął dalsze czynności w sprawie – wydał zarządzenie w dniu 25.03.2022r. o wezwaniu świadków do złożenia zeznań na piśmie. Po nadesłaniu wszystkich zeznań, w dniu 28.07.2022r. wydane zostało zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy na dzień 20.10.22 r., na której, po przesłuchaniu powoda został wydany wyrok oddalający powództwo. Uzasadnienie wyroku doręczone zostało stronie 18.11.22r.
Przyczyny trwania postępowania przez taki okres: oświadczenia sędziów losowanych do rozpoznania sprawy o ich wyłączenie i oświadczenia sędziów losowanych do rozpoznania tych wniosków o ich wyłączenie a także zażalenia pozwanego na postanowienie o niewyłączeniu sędzięgo. Jako przyczyny wyłączenia podawane były głównie okoliczności związane z tym, że powód był biegłym sądowym.
- **IVU 506/19** o zasiłek chorobowy i macierzyński – wpływ 16.09.2019r.; zawieszona 1.10.2019 r. do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc). Wobec wniesienia apelacji od wyroku Sądu Okręgowego sprawa nadal zawieszona do czasu prawomocnego zakończenia sprawy przez Sad Apelacyjny (systematycznie kontrolowany stan sprawy związkowej przez telefoniczne ustalenia sekretariatu).
- **IV U 259/119** o zasiłek chorobowy – wpływ: 24.05.2019 r.; zawieszona 3.06.2019 r. do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc). Wobec wniesienia apelacji od wyroku SO wydanego w dniu 7.09.2020r. sprawa nadal zawieszona; w dniu 18.08.2022 wyrok SApel. uchylający i sprawa przekazana do rozpoznania ponownego przez SO. Termin rozprawy wyznaczony na 20.12.2022r. (systematycznie kontrolowany stan sprawy związkowej przez telefoniczne ustalenia sekretariatu).

- **IV U 437/19** o zasiłek chorobowy – wpływ: 26.08.2019 r. zawieszona 5.09.2019 r. do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc). W dniu 6.09.2022r., w związku z prawomocnym zakończeniem sprawy przez Sąd Apelacyjny (apelacja rozpoznana od wyroku SO), postępowanie zostało podjęte. Rozprawa wyznaczona na 12.10.22; na wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni zmieniony został termin na 7.11.2022 r. i po przesłuchaniu wnioskodawczyni i przeprowadzeniu dowodów wydany został wyrok zmieniający. Uzasadnienie napisane w terminie na wniosek pełnomocnika ZUS.
- **IV U 529/19** o zasiłek chorobowy – wpływ: 30.09.2019r.; zawieszona 8.10.2019 r. do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc). (w sprawie tej doszło do zmiany referenta w związku z delegacją s. Bury do SO – decyzja kolegium SO z 14.09.2021 o zwolnieniu jej z obowiązku rozpoznania spraw z referatu): w dniu 7.05.2021 wydany został wyrok przez SO zaskarżony apelacją do Sądu Apelacyjnego. Do dnia kontroli akt termin rozprawy przed Sądem Apelacyjnym nie został wyznaczony – sprawa systematycznie kontrolowana.
- **IVU 535/19** o zasiłek chorobowy i macierzyński – wpływ: 1.10.2019r. zawieszona 8.10.2019 r. do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc). (w sprawie tej doszło do zmiany referenta z dniem 30.09.2021r. w związku z delegacją s. Bury do SO – decyzja kolegium SO z 14.09.2021 o zwolnieniu jej z obowiązku rozpoznania spraw z referatu): w dniu 21.09.2021 wydany został wyrok przez SO zaskarżony apelacją do Sądu Apelacyjnego. Do dnia kontroli akt termin rozprawy przed Sądem Apelacyjnym nie został wyznaczony – sprawa systematycznie kontrolowana.
- **IV U 582/19** o zasiłek chorobowy – wpływ: 14.10.2019 r., w dniu 16.10.2019 r. – zarządzenie zostało wydane o informację ZUS czy została wydana decyzja o podleganiu ubezpieczeniom przez wnioskodawcę. W związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym w sprawie podlegania ubezpieczeniom i wnioskiem ZUS Sąd określił termin do wydania takiej decyzji. W dniu 20.03.2020 r. zawieszona do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc).); w dniu 21.07.2020 wydany został wyrok przez SO. Postanowieniem z 21.09.2020 r. postępowanie zostało podjęte i wyznaczona rozprawa na 27.10.2020r. Rozprawa została odwołana z uwagi na zarządzenie Prezesa (COVID). Termin wyznaczony został na 11.02.2021r., sąd przesłuchał świadka i dopuścił dowód z opinii biegłego medycyny pracy, a następnie – w związku z sugestią biegłej – kolejne opinie biegłych innych specjalności (w tym biegły w drodze pomocy sądowej). Akta z opinią zwrócone zostały w kwietniu 2022r. a kolejna w październiku 2022r.). Odpisy opinii doręczone zostały pełnomocnikom stron (zarządzenie z 28.10.22) zaś w dniu 24.11.22 wyznaczony został termin rozprawy na dzień 12.01.23r. Sprawa kwalifikuje się do zakończenia w tym terminie.
- **IVU 535/19** o zasiłek chorobowy i opiekuńczy – wpływ: 29.08.2019r. zawieszona 4.09.2019 r. do czasu zakończenia postępowania przed SO o podleganie ubezpieczeniom społecznym (art.177§1 pkt 1 kpc).: wydany w lutym 2020 r. wyrok przez SO zaskarżony został apelacją do Sądu Apelacyjnego. W dniu 26.07.2022r. wpłynął wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o podjęcie postępowania wobec wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny. Postanowienie o podjęciu postępowania wydane zostało 2.08.2022r. W wyniku wyroku Sądu Apelacyjnego ZUS zmienił zaskarżoną decyzję. Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o umorzenie postępowania (11.10.22). O umorzenie wniósł też organ rentowy. W dniu 25.10.22 sprawa została zakończona postanowieniem o umorzeniu postępowania. W dniu

8.11.22 wniosek ZUS o sporządzenie uzasadnienia. Uzasadnienie sporządzone 10.11.22.

Jak wskazano, sprawy ponad trzyletnie są w zdecydowanej większości sprawami zawieszonymi z uwagi na toczące się postępowanie prejudycjalne (tj. zależne od zakończenie toku innych postępowań (w tym spraw o podleganie ubezpieczeniu społecznemu należących do właściwości rzeczowej sądu okręgowego – art. 177 § 1 pkt 1 kpc) lub wymagające przeprowadzenia obszernego postępowania dowodowego, w tym opinii biegłych z zakresu medycyny o specjalnościach, których brak jest na liście SO w Rzeszowie. W niektórych sprawach następowała zmiana sędziego referenta bądź z uwagi na oświadczenia sędziów o wyłączenie (sprawa IVP 313/19) bądź w związku z delegowaniem Sędzi Beaty Bury z dniem 1 września 2020r. do Sądu Okręgowego w Rzeszowie.

Wpływ miała też sytuacja epidemiczna kraju w roku 2020 i pierwszym kwartale 2021r., ograniczenia w orzekaniu na posiedzeniach jawnych i wydawane przez kierownictwo Sądu Rejonowego w Rzeszowie zarządzenia o odwoływaniu wszystkich rozpraw ze względu na sytuację epidemiczną COVID – 19.

W ramach kontroli lustracyjnej przeglądnięto też sprawę **IV P 483/21** o odszkodowanie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia – pod kątem sprawności postępowania. Wpływ sprawy – 22.11.2021r. Brak jest w aktach informacji o wyznaczeniu referenta przez SLPS, czy też zarządzenia Przewodniczącego Wydziału o wyznaczeniu referenta spoza SLPS. Bezzwłocznie, bo w dniu 24.11.21r. wydane zostało zarządzenie s. ref. o doręczeniu odpisu pozwu stronie pozwanej i wezwaniu o przedłożenie akt osobowych oraz odpowiedzi na pozew. W dniu 14.12.21 wyznaczony został termin rozprawy na dz: 2.02.22r. – z wezwaniem stron i świadków. Rozprawa odroczone celem kontynuowania postępowania dowodowego i wykonania przez pozwanego zarządzenia – na dz. 28.03.22. Na tej rozprawie przeprowadzony też został dowód z zeznań stron, odroczone ogłoszenie wyroku na 11.04.22r. Uzasadnienie wyroku sporządzone zostało w terminie.

2. Ocena przydziału sędziów i asystentów do wydziału – przy uwzględnieniu wpływu spraw

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 30.09.2022 roku wpłynęło łącznie 1456 spraw, z tego w rep. „P”-276 spraw, w rep. „U”- 641 spraw, w rep. „Np.” 50 spraw, w rep. „Po”-257 spraw, w rep. „Uo”-215 oraz w rep. „Pz”-12 i rep. „Uz”- 5 spraw.

Wpływ spraw z rozbićem na miesiące i sędziów

Sędziowie	Miesiące									Suma
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
Jolanta Olszowy-Rozmus	37	36	24	27	34	34	6	73	15	286
Marta Rajchert	61	20	47	46	38	25	52	9	50	348
Bogumiła Majcher-Gniewek <i>(od 1.12.2020r.)</i>	31	38	42	43	17	55	67	46	7	346
SSR Anna Sowa <i>(od 1.09.2021 r.)</i>	50	43	42	55	57	41	48	48	33	417
ASR Alicja Batko <i>(od 14.09.2022 r.)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	56	56

W okresie tym załatwiono łącznie 1542 sprawy, z tego w rep. „P”-387, „Po”-252, „Np.”-47, „U” 621, „Uo” 220, „Pz”-11, „Uz”-4.

Z rozbićem na poszczególnych sędziów, załatwienia przedstawiały się w następujący sposób:

- SSR Jolanta Olszowy-Rozmus – 332 sprawy
- SSR Marta Rajchert – 394 sprawy
- SSR Bogumiła Majcher-Gniewek -348 sprawy
- SSR Anna Sowa -460 sprawy
- ASR Alicja Batko- 7 spraw

W okresie objętym czynnościami nadzorczymi w Wydziale orzekala:

- SSR Jolanta Olszowy-Rozmus- z przydziałem 75% w związku z pełnieniem funkcji Przewodniczącej Wydziału
- SSR Marta Rajchert - z przydziałem spraw w wysokości 100 %.
- SSR Bogumiła Majcher-Gniewek - z przydziałem spraw w wysokości 100 %.
- SSR Anna Sowa - z przydziałem spraw w wysokości 100%.
- ASR Alicja Batko- od 14.09.2022 r. – z przydziałem spraw w wysokości 100 %.

Obsada asystentów w okresie od 1 stycznia 2022 do 30 września 2022 roku:

- 1 asystent – Elżbieta Szkaluba-Marszałek.

Oceniając stan obecny sędziów w odniesieniu do wpływu spraw uważam, że jest on wystarczający. Przy obecnej obsadzie sędziów wskazane byłoby przydzielenie dodatkowo jednego asystenta.

3. Nadzór nad postępowaniami sądowymi, w których uwzględniono skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (ustawa z 17 czerwca 2004 r.)

W okresie objętym lustracją nie było skarg na przewlekłość postępowania .

4. Terminowość sporządzania opinii przez biegłych sądowych, terminowość przyznawania i wypłaty biegłym wynagrodzenia za sporządzanie opinii pisemnych i ustnych oraz za niestawiennictwo na wezwanie sądu, a także tłumaczom za sporządzenie tłumaczeń pisemnych i ustnych oraz za stawiennictwo na wezwanie sądu

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 30 września 2022 roku liczba sporządzonych opinii w rep. „U” wynosiła 654, a w rep. „P” 30.

Biegłym są zakreślane 1-2 miesięczne terminy do sporządzenia opinii. w sporadycznych przypadkach, zwłaszcza na wniosek biegłego, są to terminy dłuższe (do 3 mcy) przy uwzględnieniu liczby zleconych opinii oraz zgłoszonych przerw w pełnieniu obowiązków biegłego.

Podstawowym problemem, jeśli chodzi o biegłych sądowych, jest w dalszym ciągu zmniejszająca się ich liczba i trudności w dostępie do biegłych niektórych specjalności (np. ortopedia, neurochirurgia, pediatria, chirurgia stomatologiczna, dermatologia, neurologia, nefrologia, choroby zakaźne, okulistyka, psychiatra dziecięcy, psycholog kliniczny), przez co kierowane są odezwy do innych sądów w celu przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w ramach pomocy sądowej (przykład IVU 582/19). Powoduje to stosunkowo długie oczekiwanie na wykonanie opinii przez biegłych. Dodatkowo, tutaj, Wydział wykonuje odezwy innych sądów, z tendencją wzrastającą, co powoduje, że biegli umieszczeni na liście Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie są obciążeni wykonaniem większej liczby opinii.

Biegli, współpracujący na bieżąco z Sądem, są znacznie obciążeni pracą, stąd nie są w stanie w wielu przypadkach sporządzić opinii w określonym przez Sąd terminie, jak i przyjmując akt sprawy celem sporządzenia opinii. Przyczynia się to do częstych przerw zgłaszanych przez biegłych i niemożliwość przyjęcia kolejnych zleceń, jak i długim czasem oczekiwania na wyznaczenie terminu badania lekarskiego. Takie przypadki są zgłaszane głównie przez biegłych z zakresu ortopedii czy neurologii, gdzie czas oczekiwania na zlecenie opinii wynosi 2-6 miesięcy.

Terminy wykonania opinii przez biegłych są kontrolowane przez Kierownika Sekretariatu. W przypadku opóźnień, kierowane są do biegłych telefonicznie, pisemnie lub e-

mailowo ponaglenia, a w szczególnych sytuacjach (sporadycznie z uwagi na postawę biegłych i odmowę przyjęcia zlecenia w przyszłości) nakładane są na biegłych grzywny.

Zjawiskiem dość często występującym jest również lakoniczność wydawanych opinii i brak odpowiedniego uzasadnienia końcowych wniosków opinii, a także zarzuty stron, co powoduje, że biegli są obligowani do wykonywania opinii uzupełniających, co wydłuża czas oczekiwania na kompleksową opinię.

Wynagrodzenia biegłym wypłacane są na bieżąco.

W okresie objętym lustracją powołano 6 tłumaczy. Tłumaczenia są wykonywane w terminie do 30 dni. Wypłata wynagrodzenia następuje niezwłocznie po wydaniu zarządzenia.

5. Korzystanie przez Sąd z postępowania mediacyjnego i skuteczność mediacji od 1 do 30 września 2022 roku

Liczba spraw, w których strony zostały skierowane do mediacji na podstawie postanowienia sądu wynosiła 42. W okresie tym złożono 27 protokołów z przeprowadzonej mediacji. 16 spraw zostało zakończonych poprzez umorzenie postępowania w związku z zawarciem ugody mediacyjnej i zatwierdzeniem ugody.

6. Kontrola spraw zawieszonych

Na dzień 30 września 2022 roku pozostawało w Wydziale zawieszonych spraw 239, z tego w rep. U- 214 i w rep. P 25.

Sprawy zawieszone są cyklicznie we wszystkich sprawach monitorowane pod kątem sprawdzenia, czy nie zachodzą podstawy do ich podjęcia. Ze wszystkich ustaleń co do stanu sprawy są sporządzane notatki urzędowe, które dołączane są do akt sprawy i przedstawiane sędziemu referentowi (szerzej pkt 1).

7. Kontrola sprawy IVPo 260/22 – zgodnie z poleceniem Prezesa SO

W dniu 3.06.2022 r. wpłynął do SR dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie IV Wydział Pracy wniosek Macieja Ferka przeciwko Sąd Okręgowy w Krakowie o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania. W uzasadnieniu wnioskodawca podał: «Przed wniesieniem pozwu przeciwko obowiązanemu o zapłatę kwoty brutto 7575,72zł tytułem brakującej części wynagrodzenia za V 2022 r. – wnioskodawca wnosi o udzielenie zabezpieczenia tego roszczenia przez zobowiązanego Sadu Okręgowego w Krakowie do

zapłaty mu jednorazowo tej kwoty». Jako podstawę prawną roszczenia wnioskodawca podał art.753§1 kpc w zw. z art.753¹§1 pkt 2 kpc.

Postanowieniem z dnia 20.06.2022 r. SR postanowił przedstawić akta sprawy Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie na podstawie art.44²pkt 2 kpc, art.13§2 kpc i art.734 kpc.

W dniu 14.07.2022 r. spraw została zarejestrowana w Sądzie Okręgowym w Krakowie.

Postanowieniem z dnia 3.08. 2022r. na podstawie art. 44²pkt 2 kpc Sąd Okręgowy w Krakowie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Wnioskodawca otrzymał to postanowienie w dniu 23.08.22r., a Prezes Sądu Okręgowego potwierdził odbiór postanowienia w dniu 28.08.2022r.

Do Sądu Rejonowego w Rzeszowie sprawa wpłynęła dopiero w dniu 10.10.2022r. i została zarejestrowana pod sygn. IVPo 260/22. Tego samego dnia odbyło się losowanie sędziego referenta w systemie SLPS. Sędzią wylosowanym została s. Marta Rajchert.

W dniu 14.10.2022 r. wydane zostało na posiedzeniu niejawnym postanowienie w sprawie o udzielenie zabezpieczenia roszczenia przed wszczęciem postępowania treści następującej: „I. Zabezpieczyć roszczenie pieniężne uprawnionego Macieja Ferka poprzez zobowiązanie obowiązanego Sądu Okręgowego w Krakowie do zapłaty 7575.72 zł tytułem brakującej części wynagrodzenia za maj 2022 r.; II. wyznaczyć uprawnionemu 2-tygodniowy termin do wytoczenia powództwa przeciwko Sądowi Okręgowemu w Krakowie o zapłatę kwoty 7575.72zł brutto tytułem brakującej części wynagrodzenia za maj 2022 roku; III. Pozostawić sądowi rozpoznającemu sprawę rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zabezpieczającego”. Zgodnie z zarządzeniem s. referenta, odpis postanowienia z klauzulą wykonalności co do p-tu I nadaną z urzędu doręczono uprawnionemu z pouczeniem o sposobie i terminie złożenia wniosku o uzasadnienie postanowienia i o zażaleniu do innego składu sądu I instancji. Tego samego dnia, tj. 14.10.22r. odpis postanowienia, zgodnie z zarządzeniem, wysłany został do uprawnionego M. Ferka. Uprawniony otrzymał postanowienie w dniu 4.11.2022r.

W dniu 7.11.2022 wpłynął do SR Biuro Obsługi Interesantów wniosek Sądu Okręgowego w Krakowie (telefoniczny) o wgląd do akt sprawy i wykonanie fotokopii wskazanych kart z akt sprawy. Termin czytania akt uzgodniono na 9.11.2022r. Na wniosku jest zarządzenie s. referenta z dnia 9.11.2022r. «Akta udzielić do wglądu obowiązanemu *tylko i wyłącznie po wykazaniu, iż organ egzekucyjny dał obowiązanemu odpis postanowienia z 14.10.*», przy czym część zarządzenia zaznaczona tu kursywą została przekreślona; w drugim punkcie zarządzenia jest zgoda na wykonanie fotokopii akt (k.38). W

dniu 9.11.22r. pełnomocnik Sądu Okręgowego, po przedłożeniu pełnomocnictwa, wykonał fotokopie poszczególnych kart z akt.

Tego samego dnia, tj. z datą 9.11.2022 r. wydane zostało przez sędziego referenta zarządzenie (treść jest napisana ręcznie, mało czytelnie) o doręczeniu obowiązanemu odpisu postanowienia z pouczeniem wraz z odpisem wniosku o udzielenie zabezpieczenia – z podaniem podstawy prawnej: art.92 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV2, art.740§1 kpc, art.753¹§1 i 753 §2 kpc. Postanowienie o zabezpieczeniu z 14.10.22 r. z pouczeniem i odpisem wniosku o zabezpieczenie doręczone zostało Sądowi Okręgowemu w Krakowie w dniu 18.11.22r. (nadane 16.11.22) – w wykonaniu zarządzenia z dnia 9.11.22 (k.37).

W dniu 10.11.2022 r. wpłynął wniosek wnioskodawcy M. Ferka o sporządzenie uzasadnienia pkt I postanowienia z 14.10.2022r. Zwrot uzasadnienia przez sędziego referenta nastąpił 17.11.2022 r. Poza wskazaniem podstawy prawnej i merytorycznej treści uzasadnienia, w końcowej części uzasadnienia wskazano, że Sąd zastosował art.92 ustawy z 16.04.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV2 i uznał, że wyznaczenie rozprawy nie jest konieczne (zgodnie z art.753¹§2kpc – sąd udziela zabezpieczenia po przeprowadzeniu rozprawy). Odpis postanowienia z uzasadnieniem i pouczeniem o zażaleniu sąd doręczył wnioskodawcy w dniu 22.11.2022 – data odbioru) – w związku z jego wnioskiem z dnia 10.11.22.(k.56).

W dniu 18.11.2022r. do Sądu Rejonowego – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wpłynęło pismo Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie o zgłoszeniu do udziału w postępowaniu w sprawie IV Po 260/22 – z wnioskiem o doręczenie odpisu postanowienia z 14.10. 22r. wraz z uzasadnieniem i przesłanie odpisu środków zaskarżenia złożonych w sprawie. Odpis pisma Prokuratury doręczono wnioskodawcy i pełnomocnikowi Sądu Okręgowego w Krakowie – zgodnie z zarządzeniem s. referenta z dnia 23.11.22., zaś Prokuraturze – odpis postanowienia z 14.10. 22 r. wraz z uzasadnieniem i informacją, że środki zaskarżenia nie wpłynęły.

Kolejne zarządzenie sędziego referenta z dnia 29.11.22 r.: akta przedłożyć po 2.12.22 r... ew. każde pismo w sprawie.

W dniu 30.11.2022r. (data prezentaty) wpłynął wniosek obowiązanego Sądu Okręgowego w Krakowie o wyłączenie sędzi Marty Rajchert od udziału w rozpoznaniu sprawy oraz wniosek tej strony o sporządzenie i doręczenie postanowienia z uzasadnieniem co do całości postanowienia.

8. Realizacja zaleceń polustracyjnych

Zalecenia polustracyjne były realizowane. W zakresie tematów będących celem lustracji nie ma zasadniczych uwag.

Sędziowie Wydziału zostali zapoznani z treścią protokołu z lustracji, odbyła się także narada z udziałem sędziów Wydziału, na której omówiono wyniki przedmiotowej lustracji. Przewodnicząca Wydziału dokonywała i dokonuje nadal okresowej kontroli spraw ponad 3 – letnich, zwracając uwagę na sprawność i terminowość podejmowanych w nich czynności.

Sędziowie, o ile nie występują przesłanki negatywne rozpoznają sprawy na posiedzeniu niejawnym (na podstawie art. 148¹ § 1 kpc), co dotyczy głównie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. Korzystają także z art. 15zsz² tzw. ustawy covidowej.

Liczba sędziów aktualnie jest wystarczająca. Stabilizacja w tym zakresie przyczyni się niewątpliwie do skracania terminów odraczanych rozpraw i szybkości postępowania.

Uzasadnione jest zwiększenie liczby asystentów – 1 asystent na czworo sędziów nie jest wystarczającą obsadą.

W aktach należy zamieszczać wydruki z losowania w systemie SLPS dotyczące wylosowanego sędziego.

Należy podjąć działania zmierzające do szybkiego zakończenia spraw trwających powyżej trzech lat, których rozstrzygnięcie nie jest uzależnione od wyników postępowania w innej sprawie (sprawy zawieszono).

Nadal należy przestrzegać terminowości i szybkości przyznawania biegłym wynagrodzenia za sporządzenie opinii, a ponadto dokonywać kontroli przedkładanych przez nich rachunków. Na chwilę obecną uwag w tym zakresie nie ma.

Należy niewątpliwie podjąć działania zmierzające do pozyskania biegłych określonych specjalności (wymienione w protokole), co znacznie przyspieszyłoby rozpoznania spraw ubezpieczeniowych (rentowych) bez konieczności zlecenia opinii w drodze pomocy sądowej.

Szczegółowe uwagi zawarte zostały w treści protokołu.

9. Uwagi i zalecenia co do sprawy IV Po 260/22

Nie oceniając merytorycznej zasadności wniosku złożonego w powyższej sprawie i jego ocenę merytoryczną zaprezentowaną w postanowieniu z dnia 14.10.22r. i następnie w uzasadnieniu jego pkt-u I sporządzonego na wniosek uprawnionego (wnioskodawcy), w oparciu o analizę akt uznać należy, że:

1) akta do SR w Rzeszowie wpłynęły 10.10.2022r.

2) postanowienie o zabezpieczeniu z 14.10.22 r. wydane zostało na posiedzeniu niejawnym.

3) do doręczenia postanowienia Sąd zastosował art.740 §1kpc (Wydane na posiedzeniu niejawnym postanowienie o odmowie udzielenia zabezpieczenia, jak również postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia, które podlega wykonaniu przez organ egzekucyjny, oraz dalsze postanowienia dotyczące tego zabezpieczenia sąd doręcza tylko uprawnionemu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Doręczenia obowiązanemu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, które podlega wykonaniu przez organ egzekucyjny dokonuje ten organ równocześnie z przystąpieniem do wykonania tego postanowienia.)

4) wniosek rozpoznany został bezzwłocznie, o czym stanowi art.737 zd.1 kpc;

5) zarządzenie z 9.11.2022r. o doręczeniu obowiązanemu Sądowi Okręgowemu w Krakowie odpisu postanowienia z pouczeniem wraz z odpisem wniosku o udzielenie zabezpieczenia i powołanie art.92 ustawy tzw. covidowej, art.740§1 kpc, art.753¹§1 i 753 §2 kpc wydane zostało niewątpliwie jako następcze po wpłynięciu wniosku Sądu Okręgowego w Krakowie o wgląd do akt. Tego samego dnia wydane zostało też drugie zarządzenie o udostępnieniu akt.

Można jedynie domniemywać, że przyczyną zarządzenia z powołaniem się na ustawę covidową było przeoczenie przez sędziego, w chwili postanowienia w dniu 14.10.22 r., treści przepisu 737 zd.2 kpc (Jeżeli ustawa przewiduje rozpoznanie wniosku na rozprawie, należy ją wyznaczyć tak, aby rozprawa mogła odbyć się w terminie miesięcznym od dnia wpływu wniosku) i art.753¹§2 kpc, zgodnie z którym w sprawach wymienionych w § 1, m.in. wynagrodzenia za prace), z wyjątkiem spraw, o których mowa w pkt 9 (pkt 9 nie dotyczy niniejszej sprawy), sąd udziela zabezpieczenia po przeprowadzeniu rozprawy. Na posiedzeniu niejawnym mogło nastąpić oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia Przepis art. 749 nie ma tu zastosowania (Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych przeciwko Skarbowi Państwa jest niedopuszczalne).

Należy mieć jednak na uwadze, przepisy tzw. covidowe zawarły unormowania szczególne. Zgodnie z art. 92 ustawy powołanej w w/w zarządzeniu sędziego w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 wniosek o udzielenie lub zmianę zabezpieczenia w sprawach rozpoznawanych według przepisów kpc sąd rozpoznaje w składzie jednego sędziego. Wniosek podlega rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, o ile na podstawie całokształtu okoliczności sprawy sąd nie uzna za konieczne rozpoznanie wniosku na rozprawie. W tej sytuacji uchybieniem sędziego nie było, w świetle ustawy szczególnej, wydanie postanowienia na posiedzeniu niejawnym, a nie na rozprawie

jak wskazuje kpc, a uchybieniem było niedoreczenie Sądowi Okręgowemu w Krakowie odpisu wniosku i treści postanowienia z 14.10.22 równocześnie z doreczeniem uprawnionemu. Mylnie natomiast został zastosowany art.740§1 kpc, o czym świadczy przekreślona treść zarządzenia na wniosku o wgląd do akt. To uchybienie sędzia „naprawiła” wydając zarządzeniu z 9.11.22r.- po wpłynięciu wniosku obowiązanego o wgląd do akt.

Na dzień lustracji obowiązany Sąd Okręgowy w Krakowie otrzymał postanowienie z 14.10.22 (z opóźnieniem w stosunku do doreczenia uprawnionemu, w okolicznościach wskazanych wyżej) i może korzystać z uprawnień procesowych, liczonych od dnia doreczenia postanowienia.

Z uwagi na powyższe i w związku z poleceniem Prezesa Sądu Okręgowego, sprawę należy objąć nadzorem administracyjnym w zakresie dalszych czynności Sądu Rejonowego, przy zobowiązaniu Przewodniczącego Wydziału do informowania Prezesa Sądu Okręgowego o toku sprawy – w terminie co 2 tygodnie.

Wizytator ds. prawa pracy
i ubezpieczeń społecznych

SSO Elżbieta Ura

Rzeszów, dnia 5 grudnia 2022 r.